

AGNIESZKA ISKRA-PACZKOWSKA

SymbART 2016

Zniewolenie sztuki. Zniewolenie w sztuce

W dniach 17–22 lipca 2016 roku w szymbarskim Kasztelu k. Gorlic odbyło się IV Sympozjum Artystyczno-Naukowe *SymbART 2016*. Pomysłodawcą letnich spotkań twór-

Uczestniczkę sympozjum, fot. M. Lewek

ców i teoretyków sztuki był dr hab. prof. UR Marek Olszyński z Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego, głównego organizatora przedsięwzięcia. Wsparcia w przygotowaniu części teoretycznej udzielił Instytut Filozofii tegoż uniwersytetu. Gospodarzem i współorganizatorem wszystkich edycji Sympozjum, począwszy od roku 2011, było Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach z Ośrodkiem Konferencyjno-Wystawienniczym Kasztel w Szymbarku.

Idea projektu pozostała niezmienna: integracja i współpraca różnych środowisk akademickich, konfrontacja strategii edukacyjnych, twórcza wymiana w ramach warsztatów, działań artystycznych, dysput poświęconych sztuce. W czterech edycjach sympozjum wzięli udział pracownicy, doktoranci i studenci Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie, Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie, Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu, Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi, Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, Narodowej Akademii Sztuk Pięknych we Lwowie (Ukraina), Kean University, Union New Jersey (USA), School Of Visual Arts NYC – New York (USA), Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Wydziału Artystycznego

Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Wydziału Sztuki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu, Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie, Constantine the Philosopher University in Nitra, Zespołu Szkół Plastycznych w Jarosławiu, Liceum Plastycznego im. T. Brzozowskiego w Krośnie, Liceum Plastycznego w Supraślu, Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego, Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Rzeszowskiego, Instytutu Filozofii i Instytutu Socjologii tegoż uniwersytetu.

Otwarta formuła Sympozjum, łącząca działania twórcze i refleksję teoretyczną – integralnymi elementami projektu są bowiem plener malarski i panel dyskusyjny – pozwala na autentyczną wymianę doświadczeń związanych z tworzeniem, nauczaniem i krytycznym namysłem nad sztuką, jej kulturowym statusem i wewnętrznymi uwarunkowaniami. Towarzyszące działaniom artystycznym debaty miały hasła przewodnie: *Komu potrzebny jest jeszcze Mistrz?* – na to pytanie szukali odpowiedzi uczestnicy I Międzynarodowego Sympozjum Artystyczno-Naukowego, Szymbark 2011 (22–31 lipca 2011). *Autentyczność w sztuce i jej możliwe kreacje* to – pozornie oksymoroniczne – zagadnienie analizowali uczestnicy II Międzynarodowego Sympozjum Uczelni i Kierunków Artystycznych, Szymbark 2013 (4–11 sierpnia 2013). Pytanie: *Czy Sztuki można nauczyć?* wyznaczało pole dyskusji podczas III Sympozjum Artystyczno-Naukowego, SzymbART 2015 (14–16 lipca 2015). Tegorocznemu sympozjum, podobnie jak wcześniejszym, towarzyszył panel teoretyczny; proponowany przez organizatorów temat to *Zniewolenie w sztuce. Zniewolenie sztuki...* Dynamikę i impet polemiczny wszystkim debatom w naturalny sposób zapewniał udział referentów reprezentujących różne dyscypliny – artystów i dydaktyków sztuki, historyków i krytyków sztuki, filozofów, estetyków i kulturoznawców – więc także różne perspektywy ujęcia zagadnienia.

Reguły „obligatoryjne”, dające tożsamość projektu, pozostawały stałe; fakultatywne natomiast – nienaruszające idei całości – podlegały zmianom. I tak, dwie pierwsze edycje miały charakter konkursowy, wyłaniający najlepsze prace artystyczne powstałe w trakcie pleneru. Laureatami pierwszej edycji byli: Barbara Szal-Porczyńska, zdobywczyni Grand Prix – nagrody Rektora ASP w Krakowie, nagrodę drugą – Dziekana Wydziału Sztuki Uniwersytetu Rzeszowskiego uzyskała Magdalena Uchman, nagrodę trzecią – Dyrektora

Mirosław Pawłowski, *Kamufaż – Kod*, 2012, serigrafia, 70 × 100 cm, dzięki uprzejmości artysty

Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów w Gorlicach – Debora Suszek. Podczas drugiego sympozjum I nagrodę zdobyła Olimpia Kościółek, Nagrodę Rektora ASP w Krakowie – Joanna Dyląg, Nagrodę Dyrektora Muzeum Dwory Karwacjanów i Gładyszów – Katarzyna Pempek, Nagrodę Dyrektora Muzeum Okręgowego w Nowym Sączu – Michał Mieszkowicz. W dwóch kolejnych edycjach organizatorzy odeszli od trybu konkursowego, honorując wysiłek wszystkich uczestników wystawą zamykającą plener.

W rubryce „varia” można zapisać przedsięwzięcia i akcje artystyczne o charakterze jednorazowym, jak prezentacja autorskich technik rysunku dra hab. Andrzeja Grendy, prof. ASP

w Łodzi, happening prof. Zbigniewa Bajka „Oswajanie obcego”, warsztaty arteterapii dr Janki Satkowej z UKF z Nitry podczas drugiego sympozjum, rysunkowy zapis przebiegu sympozjum Krzysztofa Miluś Piotrowskiego czy prezentacja XIX-wiecznych strojów do jazdy konnej Agnieszki Koryl w trakcie SzymbART. 2015.

Projekt Sympozjum od początku był wieloetapowy; letnie spotkania artystyczno-teoretyczne i kończąca je wystawa w szymbarskim Kasztelu miały w istocie charakter inicjujący działania dalsze – kolejne wystawy oraz trwały ślad w postaci publikacji zawierającej poplenerowe dokonania artystów i teksty teoretyczne.